

Karel Kryl

12.4. 1944 - 3.3. 1994

Ne, nejsou návraty
Vždyť všechny známé věci
- od stromů před vraty
až po kanára v kleci –
jsou provždy ztraceny
když jednou odešel jsi
Hle, Čas, jenž navěšel si
na řetěz zlacený
smaragdy staletí
a diamanty vteřin
teď lůžko stele ti
Má hlínu místo peřin
Čas - zrno na mlatu
jež nelze vrátit klasu
Jsme vězni. Vězni času
jenž nezná návratu
Květ vzkvete z poupěte
Však změnit kvítek v poupě
nemůžeš, Hamlete!
Je prodej - a je koupě
Kdo vlastní - prodává
Kdo nemá - mlčky platí
Nakonec oba - ztratí!
A ten, kdo vyhrává
je Čas.

(Závěrečná část z poemy Slovička)

Český písničkář, exulant a básník

Čtete na straně:

2 ..... Generální konzul
2 ..... Odtud a odjinud
3 ..... Oznámení výboru
5 ..... Z Národního domu

6 ..... Hlas domova
10 ..... Kulturní rubrika
10 ..... Čtenáři píší
11 ..... Program

Vážení krajané,

uplynuly 4 roky a 8 měsíců od 1. srpna 2001, kdy jsem se stal Generálním konzulem České republiky v Sydney. Den 18. dubna je posledním dnem mého působení zde u Vás v Austrálii a Novém Zélandu.

Dovolte mi tedy, abych s Vámi se všemi, se kterými jsem neměl to potěšení se rozloučit osobně, tak učinil alespoň touto formou.

Velice rád bych využil této příležitosti a poděkoval každému z Vás, se kterým jsem měl tu čest se poznat, za milé přijetí, vstřícnost a spolupráci.

Nikdy s manželkou nezapomeneme na naše návštěvy ve Vašich klubech a asociacích, na všechna individuální setkání i na Vaši pohostinnost a zájem o všeobjímající diskuse.

Stejně tak bych chtěl poděkovat Vám všem krajanům - našim konzulárním klientům za trpělivost a konstruktivní jednání při vyřizování Vašich záležitostí s pracovníky našeho konzulátu.

Doufám, že jsme během mého působení v Sydney uvedli v život závěrečná slova mého prvního dopisu Vám krajanům: „pevně věřím, že stejně tak jako za mých předchůdců, bude český generální konzulát místo, kde Vaše žádost, přání či prosba naleznou vyslyšení“.

Bylo-li tomu alespoň z části tak, pak se mi podařilo naplnit předsevzetí, které jsem si při svém nástupu do funkce dal.

S úctou

Ing. Jaroslav Doleček

Generální konzul, Sydney 1.4.2006

ODTUD A ODJINUD

Minule jsem se zmínil, jak se k nám sněmovna zachovala, když zamítla možnost volit korespondenčně českým občanům žijícím mimo republiku. Nyní se dovídáme, že tatáž sněmovna zamítla (umí něco jiného?) návrh, aby studentům a profesorům, kteří byli po roce 1948 z politických důvodů vyloučeni ze škol, bylo přiznáno odškodnění. Dále, návrh zákona, který by aktivním antikomunistům poděkoval, nebyl poslaneckou sněmovnou schválen s odůvodněním, že by se tak rezistence z let 1948-1989 postavila na stejnou úroveň s protinacistickým odbojem 1939-1945. Konfederace politických vězňů je velmi zklamaná. My také. To všechno ale nestačí – v polovině března poslanci zamítli návrh, který by zakázal propagaci komunismu a jiných totalitních režimů.

Dagmar Havlová, manželka bývalého prezidenta se po devíti letech vrátila do divadelní scény. V polovině března uvedlo Divadlo na Vinohradech premiéru hry Izraele Horowitza Chvilé pravdy s D. Havlovou v hlavní

rolí. Po dlouhých letech se na jeviště Rokoka vrací politická satira, jde o hru Ivy Klestilové Má vlast. Vzala si na mušku skandály českých politiků po posledních volbách a dialogy vytvořila pomocí jejich autentických výroků.

V Sydney koncertovala minulý měsíc „Česká vesnická kapela“ řízená Ottou Hanzalem a také třicetičlenný dětský pěvecký sbor, který přijel z Pardubic. Melbourne ztratil přitažlivost?

V češtině se objevilo nové slovo – příhraničí. Pohraničí, bolestná vzpomínka na rok 1938 a trpká z roku 1945, označuje území podél nebo blízko státní hranice. Příhraničí tento význam rozšiřuje z oblasti na vztah k sousednímu státu a na dění na druhé straně hranice. Ti, kteří jezdí s mobilem do světa vědí, co je to roaming – česky přeshraniční.

Automobilka Hyundai se po dlouhé tahanici (politicko-ekonomické a zelinářské, pěstitelé zelí nechtěli odprodat polnosti, na kterých se část továrny má postavit) rozhodla investovat 29 miliard Kč do

DOMOV

- oáza klidu a pohody ve stáří

Unikátní dlouhodobé bydlení pro seniory v bezprostřední blízkosti Národního domu umožňuje účastnit se programu a popovídat si v rodném jazyce.

Vyzkoušejte si **zadarmo měsíc bydlení** a pohodlí v našem Domově! Na jeden měsíc uhradíme váš pobyt (nájemné, elektřina, plyn a voda) a zařídíme bezplatný převoz vašeho nábytku. Můžete si vybrat z devíti útulných pokojů. K dispozici je také společná prádelna v přízemí, společenská místnost a kuchyň s jídelnou.

Slunečné dny si můžete vychutnat na terase. Domov se nachází v centru Melbourne, poblíž Národního domu, jen pár kroků od Errol Street, kde jsou obchody, banky a tramvajová zastávka. Victoria Market jen tři stanice tramvajů!

Bližší informace rád poskytne Eda Zlatý (tel: 9502 0880) nebo se s důvěrou obraťte na generální konzulát ČR
500 Collins Street, Melbourne VIC 3000,
Telefon: 03 9629 6196
případně starostka Zuzana Vasitch
(mobil: 0413 032 366,
email: zuzana.vasitch@sokolmelbourne.com.au)

vybudování závodu u Nošovic na severní Moravě s kapacitou výroby tři sta tisíc vozů ročně. Zaměstná tam tři tisíce lidí kromě dalších tisíců v přidružených službách.

Ptačí chřipka se České republiky nevyhnula, do konce března byly nedaleko Hluboké nad Vltavou nalezeny dvě labutě nakažené touto aviární infekcí přenosnou na člověka.

Američané, Kanadčané a Australani přijíždějící do České republiky nepotřebují víza, pro Čechy cestující do USA, Kanady a Austrálie se však vízová povinnost vyžaduje. Představitelé České republiky se prozatím marně snaží dosáhnout bezvízové reciprocity. Zřejmě by nebylo obtížné požadovat víza pro cestující do republiky, toto truc-opatření by ovšem znamenalo podstatný pokles turistů přinášejících do ČR miliony dolarů. Václav Havel americký přístup komentuje, že nejde „o projev velmocenské povýšenosti, ale byrokratické přihlouplosti a pedanterie“.

Společnost pro kulturu a dialog K2001, kterou vede nám dobře známý Jan Kratochvíl, v květnu otevře v Brně trvalou expozici věnovanou československému exilu. Předpokládám, že exponáty týkající se australského exilového hnutí budou dobře zastoupeny. S pozoruhodnou úrovní Kratochvílem připraveného výstavnictví jsme se mohli seznámit na akci, kterou před časem uspořádal v Melbourne. Pokud vím, pro západoaustralský Perth připravuje výstavu, kterou tam 28. října má zahájit velvyslanec ing. K. Pažourek. V tisku je Kratochvílova publikace o Čechách žijících v Austrálii.

Koncem března zemřela v Praze naše dobrá známá,

76-letá MUDr. Jaroslava Moserová, velvyslankyně ČR v Austrálii v letech 1991-93. Byla inteligentní, vzdělaná a všestranná, do politiky vstoupila v listopadu 1989, stala se poslankyní a členkou předsednictva České národní rady, v roce 1996 byla zvolena senátorkou a byla také předsedkyní Generální konference UNESCO. Před třemi roky bez úspěchu kandidovala na prezidentskou funkci. Vynikající lyžařka, skvělá klavíristka, malířka a sochařka, přeložila do češtiny všech 41 románů Dicka Francise z dostihového prostředí a po zkušenostech z Austrálie napsala divadelní hru zaměřenou na exulanty. Původním povoláním lékařka specializovaná na léčení spálenin. Jedním z jejich pacientů byl upálený student Jan Palach.

Většina národa a celý exil (až na několik krajanů) respektují Palachův skutečný odkaz volající po pravdě a svobodném toku informací.

IP

Oznámení výboru

Od 29.3. 2006 Eva Breward není členkou výboru Sokola Melbourne Inc. a funkci jednatelky zastává Naďa Pospíchalová.

Novým členem výboru do příští valné hromady byl zvolen Milan Hemala

Tel. 03 9555 3139,

email milan.hemala@sokolmelbourne.com.au

Dále upozorňujeme na nové telefonní číslo na pokladnici - Marketta Lyell - 0413 852 488

Žádosti o členství:

Pokud neobdržíte písemné vyrozumění ohledně Vaší přihlášky o členství do 10. května 2006, prosíme, kontaktujte starostku Zuzanu Vasitch telefonicky 0413 032 366 nebo emailem:

zuzana.vasitch@sokolmelbourne.com.au

Děkujeme!

Finanční informace, technické a reklamní brožury vám odborně přeloží

Zdeněk Silavecký

NAATI Accredited Paraprofessional Translator
in the English and Czech Languages, B.Sc
(Econ), ASIA, CPA

Tel/Fax: 03 9579 4627

Beauty Therapy Room Dana Kadnar

Beauty Therapist

FACIALS, BODY MASSAGE,
WAXING, TINTING, NAILS,
MANICURE, PEDICURE

Unit 5/18-19 Wells Road,
SEAFORD, 3198

PH: 9786 1814,

MOB: 0404 514 632

Prague Cakes

jemné české
pečivo a zákusky

Otevřeno denně
od 8.30 do 5.30,
mimo pondělí a úterý.

31 BLUFF ROAD,
BLACK ROCK

TEL: 9589 0110 MEL: 85-K4

Diamond Plating Co. Pty. Ltd.

Manufacturers of
Precision Industrial
Diamond Tools.

14 Shearson Crescent
MENTONE VIC 3194

Phone: 9584 5566

Fax: 9583 9339

Commonwealth Games na Šumavě aneb táborák, honba za pokladem a stanování pro začátečníky i ty zkušené

Ano, sešli jsme se v sobotu 18.3. na Šumavě v Belgrave, abychom si společně zahráli hry a odjížděli jsme obohaceni krásnými zážitky. K letní tábornické atmosféře přispělo ideální počasí. Hned po příjezdu se několik dětí rozuteklo do lesa na houby. Žádné sice nenašly, ale krásně se proběhly a také našly nějaké dřevo na táborák. Komu se nechtělo do lesa, tak si mohl zahrát míčové hry, třeba fotbal. Honba za pokladem (česká stopovaná) měla také velký úspěch, všechny tři skupinky dětí poklad našly a také hned s nadšením snědly. Místo fáborků jsme hledali věci, které do lesa nepatří a zároveň si zopakovali jejich názvy v češtině. Sladkosti všem chutnaly, ale na čerstvém vzduchu nám všem vyhládko a tak už bylo na čase rozdělat oheň. Buřtíky nad ohýnkem vesele syčely, některé i v ohýnku. Ale všechny byly výtečné. Nechyběli ani marshmallow ani Ohnivý mužík – tříletý Clement se svými 96-ti centimetry a krásně ohnivými vlásy se nám symbolicky staral o oheň a také se stal nejmladším táborníkem.

Ti co si chtěli zopakovat letní táboření a nebo snad si poprvé vyzkoušet stanování, zůstali přes noc a ještě si večer u táboráku zazpívali. Chyběla nám sice kytara, ale sehraná pěti Skružných, pod vedením Ohnivého

mužika, měla připravený kabaret Hokey, pokey a hned bylo veselo. V noci už bylo sice chladno, ale jak Julian (10let) poznamenal „It was freezing, only my sleeping bag was nice and warm“. Z čehož vyplývá, že ty co měli dobrý stan a spacák, nic nepřekvapilo.

A co se všem sedmi dětem, které zůstaly s rodiči přes noc líbilo? Zeptali jsme se jich hned ráno po snídani: Dylanovi (7) se líbil oheň, stanování s jeho kamarádkou Natálií a moc mu chutnal ovocný čaj, který k snídani připravila Vlasta. Natálie (9) si spolu s ostatními dětmi oblíbila místního pejska Karu a vodily ji po okolí na procházky. Ambrose (8) si pochvaloval klouzačku a pořádnou houpačku, které se už hned tak všude nenajdou. Isaac (13) a Genevieve (14) by si rádi zopakovali honbu za pokladem a zahráli fotbal. Také jim se líbilo nocování v autě, v jejich 4WD a seznamování se s ostatními dětmi. A Ohnivý mužík Clement by zase někdy rád přikládal klacíky do ohně. Takže příště jste opět všichni vítáni, přivezte i nové kamarády a nezapomeňte na kytaru.

Na závěr bych ráda jménem Sokola a všech 28 zúčastněných dětí poděkovala domácím na Šumavě za jejich pohostinnost. Moc děkujeme a těšíme se příště na shledanou.

Zuzana Vasitch, starostka

P.S.: Fotky z akce najdete na www.sokolmelbourne.com.au

MORAVEK & ASSOCIATES - Barristers & Solicitors - Petra Moravek BEc LLB
-FAMILY LAW-

Divorce, Property and Children orders, Maintenance; De-Facto relationship matters; Financial Agreements – 'Pre-nups'; Mediation, Court representation

-WILLS AND PROBATE-

Wills; Letters of Probate or Administration; Administration of Estates

-CIVIL LITIGATION-

Debt collection, Trade and Building Disputes, Litigation and general law

-PROPERTY-

Conveyancing - purchase / sale of residential or business property; Auction and Sale of Land Contracts; Leases; Purchase / sale of Business

-PERSONAL INJURY-

-no win no fee-*

Workers' Compensation, Public & Occupier Liability; Transport Accident

(03) 9363 0673

203 WESTWOOD DRIVE, BURNSIDE 3023; Home visits and after hour appointments available*

„První porada zdarma“* * conditions may apply

Advokátní kancelář

M. Kantor solicitors

500 Collins Street,
Melbourne 3000

Fax 03 9629 1311

NA ZAKÁZKU

Jiřinka, vyzdobí Vám okýnka.
Kvalitně ušije, záclony a závěsy
austrians, romans.

Pelmets na míru
vyrobí a usadí.

Volejte kdykoliv na tel:

9809 1826

COOL ZONE
REFRIGERATION P/L

Opravy, konstrukce,
prodej chladících
zařízení

Petr V. Kubásek,

Tel: 9587 1488

Z dění v Národním domě

1. dubna se v Národním domě tančilo na Dupavé zábavě. Program zahrnoval i vystoupení studentky Tary Semenov, která stepovala na písničku Lucie Bílé z českého muzikálu Láska je Láska. Tara tancuje od svých čtyř let a absolvovala mnoho tanečních

vystoupení se svojí baletní školou Melbourne Dance Academy. Založila i svojí vlastní taneční skupinu Obsession, se kterou vystupovala jako BackUp dancers na koncertech českých umělců Karla Gotta, Heleny Vondráčkové a Hany Horecké. Děkujeme Taře za příjemný zážitek a protože letos maturuje, přejeme jí hodně úspěchů.

Paní Alena Špirochová nezklamala svým kuchařským uměním – řízek, bramborový salát i tvarohový dezert všem chutnal. Pokud i vy patříte mezi příznivce její kuchyně – recepty najdete na sokolské internetové stránce.

Pro velký zájem obnovujeme taneční zábavy konané každý měsíc. Přijměte proto naše pozvání na červnovou zábavu, která bude v sobotu 3.6.2006 a nezapomeňte si včas rezervovat místa na tel. číslo: 03 9432 8246

Milena

Naše Velikonoce

Na Květnou neděli se Sokol Melbourne naplnil dětmi. Sešlo se pět rodin a odpoledne jsme barvili vajíčka. Napřed jen tužkou na papír, ale pak směleji a nakonec by děti nejradyji načervenily a povzorkovaly i ty papíry na stole. Naštěstí maminky byly okolo a pomáhaly s různými barevnými přehmaty. Pak si dal každý kus dobrého závínů od pana Šindlera, naučili jsme se říkanku - Hody, hody ... - a užili si honby za malými vajíčky. Pomlázku si někteří pokoušeli plést z plastických šňůrek, ale příště ji již budeme rozhodně dělat z vrbových proutků. Dá se říci, že si to všichni užili. **A za měsíc přijďte nejenom na výrobu přáníček, ale také na loutkové divadlo.** (informace nejdete na straně 12)

Vlasta Š.

Your Family Doctor

- MUDr. Alžběta Gazdíková
- MUDr. Přemysl Kunz

*Ordinují jako praktičtí lékaři
v ordinaci*

RINGWOOD NORTH
235 Warrandyte Road
Objednejte se na tel. číslo:

 9879 0066

Oznámení o úmrtí

Zdeněk Čepelák

z Geelongu zemřel 10.3. 2006
po těžké nemoci ve věku 83 let.

Přátelé z Geelongu

Mon to Fri 9am - 5pm
Saturday 9am - 2pm
Sun & Public Hol's 9am - 12pm

Karl & Jirina Pancer
ACN 100133177

*Narre Warren
Boarding Kennels
& Cattery*

202 A'Beckett Rd
Narre Warren Nth 3804
melway ref. 109 E6

ph: 9796 8223
fax: 8790 4332

**Vzpomínání na Hlas domova
část 2.**

První úředně povolený Hlas domova rozmnožovaný cyklostylem vyšel 23. července 1951. Od prvního čísla byl personální základ redakce pohromadě. Byli čtyři. František Váňa, Josef Schneider, Vašek Michl, a Karel Wendt. Tři z nich byli po únoru vyhozeni z vysokých škol. Výjimkou byl Josef Schneider, novinář z Mladé fronty, který pak po dvou letech odešel do rozhlasu Svobodná Evropa. Tam pracoval až do svého odchodu do důchodu.

František Váňa byl hned po únoru 1948 při prověrkách na Vysoké škole politické ze studia vyloučen. Hrou osudu byl předsedou prověřkové komise tehdy nadšený „svazák“ Jiří Pelikán. Pro Františka Váňu to bylo již druhé vyloučení ze studií – k prvnímu došlo při zavření vysokých škol nacisty v roce 1939. V květnu 1948 utíká do Německa, odtud z přeplněného tábora je přemístěn do Itálie, kde se seznámil s dr. Josefem Rýparem.

Karel Wendt, student právnické fakulty, člen lidoveckých akademiků, po prověrkách nečekal na vyloučení a odešel v únoru 1949. Jeho první zastávka byla v Německu v táboře pro české studenty a v květnu 1950 přijel do Austrálie.

„Dozvěděl jsem se,“ vypráví František Váňa, „že přijel nějaký Wendt, který také píše, tak jsme se ho snažili v lágru vyhledat.“

Karel k tomu vysvětluje: „Někdo z lágru Arsenal v Německu dal Frantovi vědět, že jedu do Austrálie a že píši do novin. Já jsem ale napsal jen jeden článek do lágrových studentských novin. Dodnes si pamatuji o čem to bylo – napsal jsem na adresu kluků, kteří odjížděli do Španělska, že nedává smysl odjíždět z komunismu do fašismu. Tak to nás s Frantou seznámilo.“

V červnu 1951 pak Vašek Michl „objevil“ Karla Wendta v uprchlickém táboře v Melbourne.

Také Václav Michl byl studentem právnické fakulty. Do Austrálie dorazil v září 1950. „Ozval se již z Bonegilly, že chce psát,“ říká František Váňa, „Adresu dostal od Jostena z Londýna, který tam založil Informační službu a dodával nám zprávy do „Cirkularu“. Vašek se pak ozval zase až z Tasmánie, kam ho pracovníčně přidělili na kontrakt. Na pohřeb dr. Rýpara přijelo několik lidí z ostatních států a vytvořil se výbor Čs. spolků, krátce potom se konal sjezd spolků a na něj jsem pozval i Vaška Michla a Mirka Volného. To byl kamarád, který se pak stal jednatelem sdružení ve Viktorii a věnoval se spolkové činnosti. Vašek Michl se okamžitě po příjezdu přidal k Hlasu domova.“

„Nepoznal jsem tady nikoho,“ vzpomíná na Václava Michla František Váňa, „kdo by toho věděl tolik o české literatuře až do neuvěřitelných detailů. A krátce pak i o literatuře anglické. On uměl dobře anglicky. V Německu pracoval pro americkou armádu a to se pak náramně hodilo, když Hlas domova musel mít jednu čtvrtinu tištěnou anglicky.“

„Někdo jiný už kdesi napsal,“ píše František Váňa v úvodu sborníku vydaném k 25. výročí Hlasu domova, „že noviny jsou zrcadlem společnosti pro kterou vycházejí. Pro noviny svobodné společnosti platí toto pravidlo bezvýhradně a Hlas domova není výjimkou. Snad jen jeho začátky byly trochu odlišné od jiných novin, protože spadají do doby, kdy se teprve tvořila společnost pro kterou byl zamýšlen.“

Kolem Hlasu domova byla také řada příležitostných dopisovatelů. Mezi nimi od samého začátku byl Antonín Schott, který na stránkách Hlasu domova uveřejňoval poezii a začátkem 60tých uveřejnil několik fejetonů z cest pod značkou ZM.

„Přijeli jsme do Austrálie v říjnu 1950.“ vzpomíná

OPAL GALLERY

FOR OPALS OF DISTINCTION & FINE
AUSTRALIAN ARTWORK

TAX FREE

192 COLLINS STREET, MELBOURNE 3000
Ph: 9650 2727; Fax: 9650 4001

Na návštěvě v Melbourne?
Zajděte k nám na Collins Street.
Austrálie je proslulá svými opály i
perlami.

Máme opravdu velký výběr. Také
klenoty a australské umělecké
předměty pro každý vkus i kapsu.

Těší se na Vás
(a novinky z domova)
Monika a Jarka

Pavel a Hana Homolkovi

WRECKING MOST POPULAR MODELS OF AUSTRALIAN & JAPANESE CARS

- ★ ENGINES
- ★ PANELS
- ★ MECHANICAL PARTS
- ★ FREE FAST DELIVERY
- ★ CHECK OUR SERVICE & PRICES
- ★ Member of MELBOURNE HOT LINE

9791 5500

103 GREENS ROAD, DANDENONG 3175 (Cnr. Frankston-Dandenong Road)

Antonín Schott. „Krátce na to jsem se pak seznámil s Františkem Váňou a s Vaškem Michlem. Měli jsme k sobě skutečně blízko a velmi dobře jsme si rozuměli. Vašek měl úžasný smysl pro humor. Byla to parta; Karel Wendt, Milan Kantor, Luděk Horák a několik dalších. S Vaškem jsme pak později, někdy v 1952 dali dohromady a sepsali večer poezie a satiry. Obzvláště na satiru byl Vašek úžasný.

K redakci jsem nikdy nepatřil. Chodila tam hlavně moje manželka, která později pomáhala Frantovi psát upomínky dlužníkům. Vzpomínám si také ještě na Kratochvílovi. Ale určitě tam chodila, zejména po roce 1968, řada dalších. Já tam ale byl vždy jen jako host.“

Hlas domova začal vycházet v době, kdy většina exulantů věřila, že jejich exil bude krátký. Úvodník druhého čísla měl titul „Zúčtování se blíží“. Naděje k brzkému návratu se v mnoha myslích začala rozplývat až v druhé polovině 50tých let.

Od samého začátku byl vytvořen formát novin, který se František Váňa snažil rigorózně dodržovat.

„Snad v tom bylo i trochu staromilství, ale podle vzoru těch nejlepších novin, které jsem znal, jsem věřil, že tak mají noviny vypadat,“ říká František Váňa.

„V našich podmínkách to nebylo snadné. A kvůli tomu si někdy ze mne kluci dělali legraci. Zejména, když jsem je musel uhánět, mnohdy na poslední chvíli, aby něco napsali a nebo jsem to musel napsat sám.

Jednou, to bylo mnohem později, mě velice potěšil Ferdinand Peroutka, když mi napsal, že to bylo něco, co se mu na Hlasu domova obzvláště líbí. Od něj jsem to považoval za velké uznání.“

Úvodník, sloupek, zprávy a politické články a úvahy, články o kultuře, filmové a literární recenze, sport a místní zprávy o činnosti spolků, rubriky „Přátelé hledají“ a – samozřejmě – dopisy čtenářů a inzeráty na poslední stránce. Nechyběla ani cestopisná vyprávění exulantů, poezie a literatura. Formát se jen nepatrně změnil, když začal Hlas domova vycházet knihtiskem.

Zpravodajství se především zabývalo událostmi v Československu, referovalo zasvěceně o politice KSČ, pronásledování demokratů, probíhajících

soudech a popravách, celkové atmosféře života doma. A někdy i o názncích domácího protikomunistického odboje, do kterého mnozí exulanti ve svých dopisech vkládali nerealistické naděje. V jednom ze svých článků Václav Michl varuje před „zveličováním odboje doma“.

Dopisy redakci odrážejí věrně myšlení emigrantů a nepochybně by si zasloužily delší a zvláštní analýzu.

Redakce měla zásadu anonymní dopisy neuveřejňovat, přitom ale uveřejňovala (většinou nepodepsanou) kritiku své práce. A tak je možné se

dočíst, že Hlas domova je profašistický časopis, klerikální časopis, že je nedostatečně

protikomunistický, že je příliš antikomunistický, aby se věnoval méně politice a více místnímu životu, ale také výzvy ku stranické nepolitčnosti a proti stranickým rozporům v exilu. Vedle toho i dopisy od tehdejších „starousedlíků“, kteří přijeli ještě před druhou světovou válkou a nebo těsně po ní, žádající, aby Hlas domova přestal „špinit vlast“, že oni sem přijeli za prací a že komunisté doma zavedli sociální spravedlnost.

Na stránkách Hlasu domova také probíhala po několik měsíců diskuse o tom, zda kupovat či nekupovat dovezené české výrobky. Konečná anketa pak vyslovila názor většiny: Nekupovat – nepomáhat tím komunistickému režimu doma.

I nadále – s výjimkou Františka Váni, který byl i s adresou uveden jako vydavatel novin – pisatelé používali, snad z ohledů na příbuzné doma, šifry ale také až příliš snadno rozpoznatelné iniciály. JS – Josef Schnaider, Jun a nebo VM – Václav Michl, svět – František Váňa, KW – Karel Wendt, JL – Josef Los, MZ – A. Schott a několik dalších, které se mi nepodařilo „rozluštit“.

Hlas domova vycházel cyklostylován, až do roku 1955.

„Většina čtenářů přijala na počátku i cyklostylované výtisky příznivě, jen někteří namítali, že by 'vyšší zájmy' a snaha o 'lepší reprezentaci' měly převyšovat 'malichernou' zásadu, že list musí zůstat od počátku i finančně zcela nezávislý. Dnes je možno poukázat na výhodu plné nezávislosti, osudy mnoha jiných

Vyučujeme hře na klavír

děti od pěti let i dospělé.

Používáme moderní

australské a americké školy.

Metodika vychází z postupů

užívaných na nejlepších

hudebních školách v Praze.

Podle vašeho přání připravíme

žáky na zkoušky A.M.E.B.

Můžeme také hrát

české písně a skladby.

Marie Baumová,

tel: 9764 3342

MONT ALBERT PHARMACY

40 Hamilton Street
Mont Albert 3127

Nabízí služby krajanům

Otevřeno:

Pondělí - pátek: 9:00 - 18:00

Sobota 9:00 - 13:00

Telefon:

03 9890 1458

Fax:

03 9898 7586

S účtou M. Šafránková

PEM

GENERAL ENGINEERING
SERVICES

- ✓ TURNING
- ✓ MILLING
- ✓ WELDING
- ✓ STEEL FENCING
- ✓ GATES
- ✓ STEEL FABRICATION

Volejte Petra Juříčku

9796 7217

0432 901 341

exilových listů ji potvrzují.“ *píše František Váňa ve sborníku k 25. výročí HD.* „Noviny, zamýšlené původně jen k informaci Čechů a Slováků na pátém kontinentu, si překvapivě brzy našly cestu i do jiných světadílů. Takže v druhé polovině padesátých let se Hlas domova už mohl přiřadit k exilovým listům, které s oblibou uvádějí, že mají čtenáře „v celém svobodném světě“.

„Do roku 1955 jsme měli asi 1500 odběratelů. Dlouho jsem se sháněl po sázecím stroji, až jsem jeden objevil. S pomocí přátel a čtenářů v USA jsem pak koupil české matrice a mohli jsme začít vycházet tiskem.“ *vysvětluje František Váňa.*

„To jsme jednou takhle přišli na redakční schůzku“ *uvádí na pravou míru s úsměvem Karel Wendt,* „a všechno už bylo Frantou zařízené. Franta jen řekl, že to musíme společně splácet. Franta nám ale všechno zaplatil zpět.“

„Když pak Franta koupil sázecí stroj – to již žil v Richmondu – sázecí stroj byl umístěn několik ulic vedle u Ládi Růžičky.“ *Oldřich Svozil vzpomíná na změnu techniky tisku.* „Dokonce i já jsem se naučil na

Václav Michl

Karel Wendt

tom stroji sázet. Bylo nás ale víc, všichni jsme chodili do práce a tak každý sázet trochu.”

Sázecí stroj byl pak koncem roku 1955 přestěhován do redakce v Richmondu. Během let se u sázecího stroje vystříдалo několik sazečů – A.Chromovský, R.Toman, F.Zoul, M. Bartošek a podle vzpomínek účastníků snad i několik dalších. Sazbu zalamoval J. Matys a později pak E.Svoboda.

První tištěné číslo Hlasu domova vyšlo 16.5.1955.

Hlas domova nebyl samozřejmě jen dílem redaktora,

dopisovatelů a sazečů. V očích Františka Váni „redakční kruh“ zahrnoval i pomocníky, kteří bezplatně připravovali Hlas domova k expedici: „Expedice byla každé druhé pondělí a pro řadu lidí to byla společenská událost. Přijeli už odpoledne, už věděli co dělat a já když přišel z práce, tak již pracovali. A těšili se na to...“

Během let s distribucí věrně pomáhalo mnoho lidí. Bez záruky kompletnosti a časové návaznosti lze s pomocí pamětníků uvést řadu jmen. Tak snad jen ti nejvěrnější: M.Tomanová, A.Semecká, L.Blažek,

ŠUSTEK

DISTRIBUTORS OF PAINT
AND PAINTERS' SUPPLIES

Ph: 9557 4109, 9557 3863

Fax: 9557 4924

378 Centre Rd, Bentleigh 3204

BENTLEIGH PAINT SPOT

DANUBE TRAVEL AGENCY

800 Glenhuntly Road
Caulfield 3162

Tel: 9530 0888
Fax: 9523 7800
Mob: 0412 033 757

Web: www.danubetravel.com.au

E-mail: danubetravel@ihug.com.au

Return air fare to Vienna or other European cities:

\$1488,00 in October and November 2006 only.

Book now as limited seats available.

\$ 50,00 discount if you pay on day of booking

**VELMI LEVNÉ LETENKY
NA EVROPSKÉ LÉTO OD AUD 1450,-**

292 B Huntingdale Road, Huntingdale 3166

Tel: 03 9544 8999, 03 9544 1911

Fax: 03 9544 1933, AH: 03 9801 2796

eva@bohemiatravel.com

**BOHEMIA
TRAVEL**

**N.I.K.
REFRIGERATION SERVICES**

OPRAVY A PRODEJ

Ledniček, praček, sušiček, myček
nádobí, průmyslových a domácích
spotřebičů.

IVO NOVAK

8 Webster St., Dandenong

Tel: 9791 9994

MOBILE: 0407 369 211

J.Klement, „Štába“-A.Postník, paní Bydlová, P.Peithner, L.Glosová, J. Blažková, J.Křepčík, H.Jizbová, M.Voborská, R.Svoboda, J.Horná, Z.Volek, R.Odstrčil a paní Benešová, pan Zavadil atd. atd. Někteří lidé pomáhali i jinak. Na příklad Josef Kinda vzpomíná:

„Nepamatuji se přesně, kdy jsem Hlas domova odebíral, ale muselo to být hned nějak ze začátku. Jen vím, že relativně brzy, někdy koncem šedesátých let jsem si předplatil Rudé právo, Mladou frontu, Lidové noviny a myslím i Práci. Noviny chodily letecky dvakrát týdně v balíčku a většinou jsem je ani nečetl, jen přeadresoval a poslal Frantovi do redakce.“

Richard Toman, který v počátcích do Hlasu domova přispíval, v dokumentu natočeném v Austrálii Českou televizí v roce 1996, o Františkovi Váňovi řekl:

„Přestože bylo uvedeno, že Hlas domova řídí redakční kruh, nakonec o všem rozhodoval František sám. On dělal nejvíc. Vyřizoval sám všechnu korespondenci, všechny účty, všechnu administrativu měl na sobě. I s krajany se stýkal on.“

Začátkem druhé poloviny padesátých let František Váňa také zakládá rodinu.

„Četla jsem Hlas domova předtím, než jsme se v 1956 s Frantou poznali.“ Vzpomíná Dina Váňová. „Žasla jsem, že někdo může existovat s takovým národním zanícením. František byl zvláštní, já jsem ho obdivovala. V roce 1958 jsme se vzali a já jsem věděla, že si neberu jen Františka, ale též Hlas domova. Říkala jsem mu po celou dobu, že je unikát. Dodnes si myslím, že jsem měla velké štěstí, že jsem s ním mohla sdílet život. Nebylo to vždy snadné, moc jsem si přála, aby měl více času na děti. Víím, že si to přál i on. Ale to je snad osud všech lidí a jejich rodin, kteří se rozhodli věnovat svůj život veřejné činnosti.“

Poznámka pod čarou

Děkuji velice všem pamětníkům za trpělivost s mými nekonečnými otázkami a že mi dovolili své vzpomínky po autorizaci veřejně ocitovat. Moje speciální poděkování patří paní Dině Váňové za přístup do jejího osobního archivu a za neocenitelné připomínky

a opravy mého textu.

Pokud není uvedeno jinak, citáty Františka Váni a Karla Wendta jsou přepisem ze zvukového záznamu jejich vzpomínek, který byl pořízen v roce 1991

Redakční kruh a pomocníci 1955

K.Wendt, V.Michl, O. Svozil, R. Toman, F. Váňa, A.Postník

Prosba

V květnu 2007 otevřeme v Brně MUZEUM ČESKOSLOVENSKÉHO EXILU 20. STOL. Prosíme všechny krajany o zaslání vhodných exponátů.

Adresa muzea:

Jan Kratochvíl
Muzeum Československého exilu 20. stol.
ulice Štefánikova 22
Brno 602 00
Czech Republic

V muzeu bude vědecké pracoviště, stálá expozice, kinosál, televizní a zvukové studio, archiv, knihovna, studovna atd. Dokumenty, noviny, knihy, klubové kroniky, uniformy, vyznamenání, prapory... prostě vše, co vypovídá o exilu.

Předem děkuji za pomoc

Jan Kratochvíl

a taste of Europe BOHEMIA CAKES

Milan a Katka Pojarovi
otevřeno denně

HIGHETT
342 Highett Road, Highett
Tel: 9553 6775

Hotel CORONET - nově otevřený hotel
Marie Cibulkové 8, 140 00 - Prague 4, Czech Republic

V centru Prahy (Vyšehrad)
1.5 km na Václavské nám., 2 stanice metrem.

5ti ★★★★★ ubytování

ve 4★★★★ hotelu

za 3★★★★ ceny

pro krajany z Austrálie (od AU\$ 95/noc)

Phone: +420 244 016 810

Fax: +420 244 016 820

reservation@coronet.cz; www.coronet.cz

Kuturní rubrika

ŠTĚSTÍ **** 1/2 A CRASH *****

V uplynulých dnech se dostalo mnoha ocenění mnohým filmům. Světového Oscara získal „Crash“ a Českého Lva film „Štěstí“. Oba jsem viděla už v prvním prosincovém týdnu, ten první na letu s Laudou do Prahy, ten druhý hned po příletu v kině Ewald na Národní třídě a tak mi už dávno před udělením cen bylo jasné, že se jedná o dva zcela výjimečné filmy.

Crash a Štěstí jsou samozřejmě dva úplně odlišné filmy, které mají ale oba přesto mnoho společného. Především to, že se liší od základního trendu většiny současné filmové produkce a nesnaží se lacině zalíbit nenáročnému divákovi. Tyto filmy nutí k zamyšlení, nikoliv takovému školnímu povinnému, ale zcela dobrovolnému, založenému na absolutním vtažení diváka do velmi dramatických situací, ve kterých se může snadno sám ocitnout.

Dalším shodným rysem je prostředí, ve kterém se děj odehrává. Prostředí je, stručně a laicky řečeno – ošklivé. Nehezké části nehezkého megaměsta Los Angeles a ještě méně hezké industriální sídliště a okolí vzhledově neslavného severočeského Mostu nebývají zrovna oblíbené scénické volby režisérů. V obou případech se však právě na jejich pozadí rozvíjejí příběhy neobyčejně lidské a jímavé. Díky těmto příběhům a krásnému vidění kamery se zdají i tato drsná a syrová místa náhle sympatická až poetická. Oba filmy poukazují na problémy celospolečenské i na problémy jednotlivců, jejichž charaktery balancují na tenké čáře, oddělující dobro a zlo. Nechci prozrazovat nic z napínavého děje, který stále překvapuje, - v americkém filmu vynikajícím propojením osudů mnoha hrdinů, pocházejících z různých etnických skupin. Zatímco postavy vzájemně vstupují do svých

životů a zase je opouštějí, zkoumá film strach, predsudky, bigotnost, toleranci, násilí a lásku.

Zároveň je i nezvykle provokativním pohledem na složitost rasové problematiky v Americe.

V českém filmu jde o nenásilné porovnání povrchnosti a podstaty věcí, - mladá dívka se musí rozhodnout, zda obětuje vysněnou cestu do Ameriky za svým přítelem, aby se mohla postarat o děti své nejlepší kamarádky. Největší oporou se jí stane její kamarád z dětství, s nímž se snaží dětem nahradit chybějící rodinu a najde u něj nejen oporu, ale i opravdovou lásku. V obou filmech dokresluje umělecký zážitek emotivní hudba.

O kvalitě hereckých výkonů svědčí nominace i ceny.

Ve filmu Crash je znamenité obsazení široké škály charakterových typů. Ve filmu Štěstí hrají vedle tradičních oblíbených hereckých legend - Polívky, Stašové, Huby také vynikající mladí herci Pavel Liška (Pupendo), Aňa Geislerová (Želary) a Tatiana Wilhelmová (Samotáři), kteří byli všichni oceněni za skvělé ztvárnění svých náročných rolí.

Oba filmy nemají ani šťastný ani smutný konec. Podle mne je jejich „Happy End“ v tom, že si v závěru divák odnáší z kina pocit, že lidský život je za všech okolností strašně krásný a strašně důležitý.

Barbara Semenov absolvovala Fakultu Žurnalistiky University Karlovy a v letech 1975 až 1981 působila jako redaktorka v Televizních Novinách Československé Televize. Pod tlakem odporu k tehdejší linii politické propagandy emigrovala do Západního Berlína a inspirována novinářským „vším jsem byl rád“ prožila krásných pětadvacet let v různých světových končinách. Na žebříčku hodnot je pro ní nejcennější rodina, Austrálie, Praha, umění a kultura všeho druhu, o které bude pravidelně přispívat do krajanského Kvartu.

ČTENÁŘI PÍŠÍ

(Otištěné příspěvky jsou osobními názory autora a nemusí vyjadřovat stanovisko redakce a výboru Sokola Melbourne.)

Jsem dvacátý osmý ročník a od mých dvaceti do čtyřiceti let života jsem užíval výhod a dobrodiní komunistického režimu. Dnes se „zlatí komunisté“ znovu dostávají dopředu, jak píše paní Jarmila Slovak a je možné, že v nadcházejících volbách budou posílení anebo volby vyhrajou. Kdyby se tato dáma chtěla vrátit tam odkud přišla, třeba s úmyslem budovat socialismus, blahobyt a lepší zítřky, jsem ochoten ji finančně přispět na one way ticket.

PS. Preferuji příspěvky pana Aleše Nebeského před opatrnickým článkem kardinála Vlka, který se zřejmě bojí, aby mu mohamedáni nezbourali oltář. Jestli souhlasíte s paní Jarmilou Slovak, tak na moje psaní zapomeňte.

S pozdravem

Jaroslav Dvořák

Dále nám zaslali svoje příspěvky J. Schtein, p. Bertona a J. Košnar O.A.M, za které děkujeme.

Knihovna je otevřená v úterý a ve čtvrtek odpoledne a vždy, když je Národní dům otevřen. Více než 5000 knih na vybraní. Po přečtení vraťte!

PROGRAM NA MĚSÍC KVĚTEN 2006

Aktuální program také najdete na www.sokolmelbourne.com.au

	KAŽDÉ ÚTERÝ	OBĚDY Tři chody nejlepšího jídla české kuchyně Cena \$15	12:00
	KAŽDÝ ČTVRTEK	KÁVA A ZÁKUSEK - PENZISTI	12:00
	6. května sobota	Disco pro starší a pokročilé Objednávky na tel.: 9361 2051 Cena \$15	20:00
	7. května neděle	Děti - výroba přáníček pro maminky	14:00
	7. května neděle	Loutkové představení v anglickém jazyce pohádka "O Rusalce"	16:00
	13. května sobota	KLEZMANIA - Yiddish folk Tickets: \$18/\$16 Bookings via telephone: 0425835705 or 0403947836	20:30
	14. května neděle	Sváteční oběd pro maminky Rezervace míst do 11.5. na tel.: 03 9432 8246 Cena \$15	12:00
	20. května sobota	Večer hudby a poezie Rezervace míst na tel.: 03 9432 8246 Cena \$20	19:00
	27. května sobota	Disco Objednávky na tel.: 9361 2051 Cena \$15	20:00
	30. května úterý	Román pro ženy inteligentní romantická komedie z roku 2005 Večeře od 19:00, cena \$15, nutné objednat na tel.: 9432 8246	20:00

MÁJOVÁ BOHOSLUŽBA NA ŠUMAVĚ se bude konat v neděli 28.5. v 11 hodin

Těšíme se na vás na Šumavě: Locks Way, Belgrave South, Telefon: 9754 5159, Melway 84:J5

Prozatímní redaktor Kvartu od začátku roku 2006 je Milena Petrová, milena.petrova@sokolmelbourne.com.au

VÁŽENÍ ČTENÁŘI KVARTU

Laskavě odstříhnete a pošlete s Vaším příspěvkem :

ŠEK MUSÍ BÝT ADRESOVÁN NA: **SOKOL MELBOURNE INC.**

Sokolský list: \$.....

Národní dům: \$.....

Členské příspěvky: \$.....

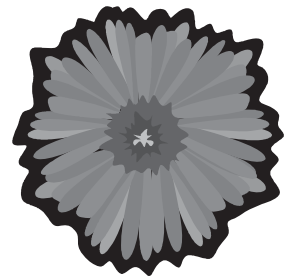
Změna adresy: **Opravte prosím adresu na zadní straně**

Den matek – den poděkování maminkám za jejich lásku a starostlivost. Tatínkové, chcete pomoci svým dětem nachystat pěkné přáníčko? Přijďte si ho vyrobit do Národního domu v neděli **7.května od 14:00 – 16:00 hodin**.

Papíry a materiál zdarma. Kafe + koláč \$1.

Na setkání se těší babi Vlasta, tel.: 0408 088 167

P.S. Táborníci, nezapomeňte se ukázat

Sváteční oběd pro maminky proběhne v **neděli 14.května od 12:00 hodin**.

K obědu bude oblibená svíčková s knedlíkem, kávou a zákuskem.

Cena \$15 a objednávky míst **do 11.5.** si zajistěte na tel.č. 03 9432 8246

Všechny malé i velké diváky zveme na

loutkové představení v anglickém jazyce - pohádka "O Rusalce"

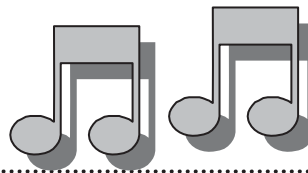
podle opery A. Dvořáka, které se koná v Národním domě v neděli **7.května 2006 od 16:00 – 16:30 hodin**.

Cena: \$6/ osobu

Rezervace míst na tel.: 03 9432 8246

Taneční zábavy se Studiem 4 v Národním domě od června opět každý měsíc !!!

Přijďte si zatančit a poslechnout si stále zelené melodie.

Srdečně Vás zveme
na
**Večer hudby
a poezie**

Hudbu **G.Faureho, M.Ravela, C.Debussyho, J.Masseneta** zahrají **Ivana Tomášková-housle, Ivana Snaidr-violoncello, Margaret Kofod-klavír**.

Poezii "Prokletých básníků" **Ch.Baudelaira, A.Rimbauda, F.Villona, P.Verlaina, S.Prudhomma** zarecitují **Barbara Semenov a Ivan Kolařík OAM**

Sobota 20. května 2006 19.00 v Národním domě. Vstupné \$20 včetně občerstvení Vstupenky na **9432 8246**

Vydává **SOKOL MELBOURNE INC.**

497 Queensberry Street, North Melbourne 3051, Tel: 9329 9922

Internet: www.sokolmelbourne.com.au

If undelivered return to:
497 Queensberry Street
North Melbourne 3051
AUSTRALIA

Sokolský list

Print Post Approved
PP 340742100052

**SURFACE
MAIL**

